

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrst a Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Nova sovjetska ofenziva

Za današnjo obletnico sovjetske armade hočejo za vsako ceno doseči večji uspeh — Glavni napad je usmerjen na Viborg — Finci pripravljani na skrajni odpor

Helsinki, 23. febr. s. (Havas) Finci pričakujejo, da bodo sovjetske čete podvzele posebno močno ofenzivo ob priliki današnje obletnice ustanovitve sovjetske armade. Finska vojska pa je podvzela vse varnostne ukrepe, da se zavaruje pred morebitnim prenehanjem. Večraj je bilo zelo težko dobiti točne in podrobne informacije o položaju na fronti na Karelski zemljski črti. Finsko vrhovno poveljstvo varuje o operacijah najstrožjo tajnost. Javljeno je samo, da so bili napadi izvršeni med drugim pri Kämärju, kjer pa so finske pozicije posebno močne. Dalje proti vzhodu na črti so sovjeti napadli predvsem s tanki preko zamrznjene površine jezer Muola in Vuoksi. Imeli pa so hude izgube. Ob reki Taipale sta obe sovjeti ki diviziji dobili nova oprejanja in sta obnovili divizijo. Sovjeti napadajo tu brez vsakega ozira na ogromne žrtve.

Finski častnik, ki se je vrnil z bojišča ob reki Taipale, priporoča, da Sovjeti sicer neprestano bombardirajo finske postojanke, da pa niso povzročili posebne škode. Častnik pravi, da je bil med bombardiranjem celih osem ur v zaklonišču s svojim oddelkom, ne da bi izgubil enega samega vojaka.

Se manj informacij je na razpolago o operacijah med finskim zalivom in jezerom Muola. Verjetno je, da so tukaj boji posebno hudi, ker je sovjetsko poveljstvo ofenzive moralo obljubiti, da bo do danes zaplapolala sovjetska zastava nad mestom Viborg.

Finci so se po zanesljivih informacijah umaknili na Karelski zemljski črti samo iz nekaterih postojank, povprečno po csem kilometrov. Res pa je, da so na nekaterih mestih sovjetske čete oddaljene od Viborga samo še 15 km in ga obkrožujejo s težkim topništvom.

Neuspeh „Vorošilove“ ofenzive

Riga, 23. febr. s. (ETA). Po poročilih iz sovjetske Rusije so za današnjo 22. obletnico ustanovitve sovjetske vojske pripravljali sovjeti zavzetje vse Karelske črte. Skozi tedne in tedne so zato pošiljali na fronto vojni material in čete iz vse Rusije, celo iz Ukrajine in Sibirije. V veliki ofenzivi sta sodelovala dva armadna zbora s skupno 300.000 možmi in dva polka tankov, kakor tudi celokupno letalstvo leningrajskega vojnega okrožja. Ofenziva se je pričela po obisku maršala Vorošilova na fronti 1. februarja. Dobila je ime Vorošilova ofenziva. Uspehi pa so razmeroma majhni. Sovjetske čete so samo na nekaterih mestih dosegle lokalne uspehe. Sicer pa so skušali sovjeti prikriti svoje neuspehe s pretiranimi poročili zlasti o številu sestreljenih finskih letal. Cenijo, da je bilo doslej ranjenih oziroma je padlo pri ofenzivi na Karelski zemljski črti 60.000 sovjetskih vojakov. V Leningrad prihajajo neprestano transporti z ranjenci. Vse železniške postaje so polne ranjenih sovjetskih vojakov. Več 100 jih med potjo umre, ker primanjkuje zadostne zdravniške pomoči.

Sovjeti hočejo zmagati za vsako ceno

Havas, 23. febr. s. (Havas). Svojniti švedski listi poročajo z gotovo rezervno o položaju na Karelski zemljski črti. »Nye Dagens Aftonblad« pravi, da stoji sovjetske čete ob Finskem zalivu samo 6 in pol kilometra pred Viborgom. Finske baterije v trdnjavi Jokivuisto sicer še vedno delujejo, toda sovjetske čete so prodrele mimo trdnjave dalje proti Viborgu. Listi poročajo dalje, da so Finci poglani v zrak vse železnice, ki vodijo z črte proti Viborgu. Na drugi strani poroča »Aftenbladet«, da se ne sme verjeti sovjetskim vojnim poročilom, ki navajajo, da so 18. in 19. t. m. sestrelili 90 finskih letal, kar je prav smešno. Vsi listi soglašajo, da pripravljajo veliko ofenzivo. General Stern je baje rekel, da bo prodrl Mannerhelmove linije, tudi če je treba v to svrhu zgraditi preko nje most iz trupel padlih sovjetskih vojakov.

Švedski fond za pomoč Finski je dosegel že svoto 200 milijonov francoskih frankov.

Odpor Fincev nezlomljiv

Bruselj, 23. febr. s. (Reuter). Belgijski general Badoux, ki je sodeloval pri gradnji Mannerhelmove obrambne linije, je izjavil svoji, da popolnoma zaupa v finsko vojsko in smatra, da je odpor Fincev nezlomljiv. Tudi zavzetje Viborga bi bilo v tem oziru le majhne pomena za sovjetce. Badoux oddide sam v kratkem na Finsko.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 23. febr. s. (Finska tel. ag.) Poročilo finskega vrhovnega poveljstva ob večeraj popoldne pravi:

Na kopnem: Na Karelski zemljski črti je sovražnik napadel v smeri železniške postaje Kämäre, med jezerom Muola in reko Vuoksi in ob reki Taipale. Napadi so

se nadaljevali pozno v noč, vendar so bili vsi odbiti. Sovražnik je izgubil veliko število tankov, v odseku Taipale je padlo okrog 2000 sovjetskih vojakov.

Severovzhodno od Ladoškega jezera smo zopet zavzeli neko sovražno postojanko. Posadka 300 mož se je predala. Pri Pitkäranti smo uničili več sovražnih trenskih kolon. Nad 200 vozil je bilo uničenih oziroma zajetih.

Drugod na fronti patrolna aktivnost in artilerijski ogenj.

V zraku: Naše letalstvo je izvedlo uspešne izvidniške in bombne polete, tako podnevi, kakor tudi ponoči. Nad fronto in nad zaledjem je prišlo do več letalskih bitk. Sovražno letalstvo je bilo zelo živahno v vojni coni. Opaženih je bilo več formacij po 40 do 50 letal. Napadeni so bila v vojni coni med drugim mesta Lappeenranta in Käkisalmi. Na severu je bilo bombardirano med drugim mesto Rovaniemi. Napadenih je bilo tudi več mest v zaledju. Po dosedanjih podatkih napadi niso zahtevali človeških žrtve.

V teku dneva je bilo sestreljenih po poročilih podaljških 13 sovjetskih letal, večina bombnikov. Nadalje sta bila potrjena dva nesikurna primera od prejšnjih dni.

Moskovsko poročilo

Moskva, 23. febr. AA Poročilo generalnega štaba leningrajskega vojnega okrožja se glasi: V toku 22. febr. se na Karelski črti ni dogodilo nič važnega. Sovjetske čete so vrgle sovražnika nekaj nazaj, ter zasedle 21 utrdb, od katerih jih je 15 utr-

jenih za topove. Snežni viharji so onemogočili udejstvovanje letalskih sil, ki so izvršile samo nekaj ogledniških poletov.

Napad na Viborg

Helsinki, 23. febr. s. (Reuter) Snežni zameti in nevihte so se deloma omejili vojaške operacije na Karelski zemljski črti. Pritisk sovjetskih čet, zlasti na zapadni polovici Karelske črte ob Finskem zalivu se nadaljuje v smeri direktno proti Viborgu. Na fronto prihajajo nove sovjetske čete in tanki. Težko topništvo obstreljuje Viborg. Finci pričakujejo, da bodo sovjetske čete danes za 22. obletnico ustanovitve rdeče armade izvršile splošen napad proti Viborgu in poskušali mesto zavzeti. Finska vojska pa je na svojih novih postojankah dobro utrjena in misli, da bo mogla vse napade odbiti. Norveški novinarji poročajo o večji letalski bitki med obalami Arktičnega morja. Podrobnosti še niso znane.

Angleži blokirajo Pečengo

Pariz, 23. febr. s. (Havas) Čeravno ni nobenega potrdila o vesteh, da je angleško vojno brodogradilno podjetje Pečengo, vendar pravi, da bi mogla taka koncentracija zasledovati samo namen, da prepreči nemški trgovski ladjam, ki so zbrane v Murmansk, odhod v Nemčijo. Računajo namreč, da bi te mogle izrabiti ugodnejše vreme in poskusiti sedaj prodor skozi angleško blokado enako, kakor se je to zgodilo svojetčasno v južno ameriških vodah.

Pretresljiv finski poziv kulturnemu svetu

Govor finskega poslanika v Londonu — Kaj vse so zahtevali sovjeti — Skrajni čas za izdatno pomoč

London, 23. febr. j. (Reuter). Finski poslanik v Londonu Gripenberg je imel večeraj v »angleški družbi« govor, v katerem je obtožil iniciatorje sovjetskega napada na Finsko ter je v pretresljivih besedah poslednjikrat pozval vse civilizirane narode sveta, naj nujno pomagajo Finski. Pričel je veliko civilizacijsko stopnjo Finske, ki je izmenada postala žrtev brutalnega napada brezsrčnega boljševiškega sistema. Gripenberg je dejal, da rusko ljudstvo nikoli ni hotelo te vojne, marveč da je bila to samo želja vodilne sovjetske plasti. Opisuje strašno bombardiranje malih finskih mest in vasi, bolnic in šol, ki so vse brez možnosti sleherne obrambe, je poslanik dejal: »Navzile svojim težkim izgubam se tudi sedaj po skoraj trimesčni vojni še zmerom držimo na vseh frontah. Finski narod je odločen vztrajati do konca: do zmage ali do popolnega uničenja, zakaj Finci vedo, da hoče napadalec iztrgati finški narod, da si s tem napravi prosto pot v svojem razdiralnem pohodu na zapad. Priča smo drznega naklepa stalinizma, ki hoče porušiti sedanjo civilizacijo, zgrajeno od krščanstva in evropskega genija.«

Gripenberg je nato spomnil, kako je Finska storila vse, kar je le v človeških močeh, da bi se izognila napadu, toda Rusija je kot prvi pogoj za poravnava zahtevala porušitev Mannerhelmove obrambne črte, posest enega glavnih pristanišč, dveh pomorskih oporišč itd. Ustreci tem zahtevam bi pomenilo za finski narod odreči se svoje svobode.

Kaj se pripravlja na Bližnjem vzhodu?

Sumljiva koncentracija sovjetskih čet na turški in iranski meji

London, 23. febr. o. (United Press). V Londonu zopet mnogo govore o zbiranju sovjetskih čet ob meji Turčije in Irana. Preden se je pričela ta koncentracija, se je pojavila v sovjetskih listih huda kampanja proti obema omenjenima državama. V Londonu menijo, da je zlasti ogrožen Iran (Perzija) s svojimi petrolejskimi viri. Razen tega poročajo, da so bile v Georgiji in Armeniji na področju Sovjetske unije, ki mejita ob Turčijo in Iran, izvršene množične aretacije.

Ne samo vladi v Ankari in Teheranu, temveč tudi generalni štabi zaveznikov držav spremljajo z veliko pozornostjo razvoj dogodkov na Bližnjem in Srednjem Vzhodu. V londonskih uradnih krogih mu pripisujejo veliko važnost, čeprav ne verujejo, da namerava sovjetska Rusija izvršiti vpad prej, preden bi bila finska vojna povsem končana.

»Doselej — je nadaljeval Gripenberg — nam je še povsod uspelo držati nasprotnika v šahu. Slišali ste že mnogo govoriti v tisočih padlih Rusov, toda jaz bi raje videl, ako bi mislili na tisoče mladih Fincev, ki so legli k večnemu spanju. Da bi bog dal, da niso umrli zaman! Lahko vas zagotovim, da Finska ne bo poražena vse dotlej, dokler bo poslednji naš vojak še marširal po ledu, ki oklepa naše obale. Ne morem vam pa prikriti, da je položaj kritičen. Finska se lahko drži proti navalom sovražnika, ki grozi uničiti to predstražo civilizacije, samo še zaradi prirodne obrambne sposobnosti svojih tal ter po zaslugi poguma in trdnosti svojih ljudi. Rusiji bi se posrečilo ustanoviti svojo hegemonijo nad Finsko šele po popolnem razdejnanju naše države. In prišel morda bo dan, ko nas bo sila ekvazantne številčne in materialne premoči pritisnila k tlom. Tej usodi bomo lahko ušli samo, ako bomo deležni trajne podpore s pošiljavami vojnega materiala in tudi vojaštva. Društvo narodov je priznalo, da smo bili napadeni. Zato se še enkrat obračamo na vse moške in ženske širom sveta, na vse tiste, ki še verujejo v pravico in zakone, da bi nam naklonili svojo pomoč, ki jim je mogoča.«

Gripenberg je končal svoj poziv z besedami, da naj se svet še v zadnjem trenutku zave, da Finska brani večne vrednote človeštva.

V zvezi s tem poudarjajo znane dejstva, da je bila pretekli teden podpisana v Londonu angleško-franska pogodba, po kateri se iranski vladi daje angleško posojilo za oborožitev. Tudi uveljavljanje turškega zakona za obrambo države spravlja v zvezi s vzemirljivimi vestmi s področja Kavkaza.

London, 23. febr. e. V Londonu pripisujejo veliko važnost potovanju italijanskega veleposlanika v Londonu Bastianinija v Rim. Dasi se v italijanskih službenih krogih ta obisk označuje kot reden pojav, to je kot potovanje na referiranje, ki ga opravi vsak diplomatski predstavnik od časa do časa, smatrajo v Londonu, da bo ponesel Bastianini zelo važna sporočila v Rim. Neutrlni diplomatski krogi spravljajo ta obisk v zvezi s stanjem na vzhodnem delu Sredozemskega morja, katero vprašanje sedaj zelo zanima Italijo. V tukajšnjih kro-

gih poudarjajo, da bo morda imela Italija zelo značilno vlogo v nadaljnjem razvoju krize, ki se ustvarja na Bližnjem vzhodu.

Izvozne omejitve v Rumuniji

Bukarešta, 23. febr. s. (Ass. Press) Rumunska vlada je sinoči odredila prepoved izvoza med drugim za železo, jeklo, svinco,

aluminij, baker, volno, bombaž. Lastniki rudnikov so dobili nalog, da svoje proizvode prodajo direktno rumunski v.adi. Vsi ti ukrepi so bili baje odredeni na nemški pritisk. Vodja gospodarskega urada nemškega zunanjega ministrstva dr. Cledius pride najkasneje prihodnji ponedeljek v Bukarešto, da se pogaja zaradi novih nemških zahtev do Rumunije.

Welles pride v nedeljo v Rim

Budimpešta, 23. febr. e. V tukajšnjih diplomatih krogih, ki so blizu Italiji, se domnava, da ima g. Sumner Welles, ki pride v soboto v Neapol, s seboj sporočilo Rooseveltia italijanskemu kralju. V teh krogih pa ne govorijo ničesar o vsebini te poslanice, mislijo pa, da gre za nov predlog posredovanja, temveč za nov načrt sodelovanja evropskih držav po končani vojni.

Nemški mirovni pogoji

Priznanje Hitlerja in vseh nemških osvojitvev ter vrnitev kolonij

Rim, 23. febr. s. (British. United Press). Kakor poročajo iz Vatikana so sedaj papeški nunciji v Londonu, Parizu in Berlinu dostavili papežu poročila o možnosti mirovnega posredovanja med Anglijo, Francijo in Nemčijo na podlagi informacij, ki so jih dobili pri vladah vojuičih se držav. Nemčija stavlja baje za sklenitev miru naslednje pogoje: Anglija in Francija morata priznati kancelarja Hitlerja kot zakonitega vladarja Nemčije; Nemčiji morajo ostati vse novovosvojene province; vprašanje kolonij mora biti rešeno v smislu nemških želj.

Pariz, 23. febr. s. (Reuter) Zastopniki angleške delavske stranke pod vodstvom ma-

jorja Attleea so imeli večeraj konferenco z zastopniki francoske socialistične stranke pod predsedstvom Bluma. Po seji je bil izdan komuni. ki pravi, da se angleška delavska stranka in francoska socialistična stranka zedinili, da delata za še ožje sodelovanje med francoskim in angleškim narodom. Prepričani sta, da je angleško-francoska zveza ne samo neobhodno potrebna za zmago, temveč da tvori tudi osnovo novega svetovnega reda. Zastopstvi obeh strank se bosta od časa do časa sestajali k novim konferencam.

Večraj so se v Parizu sestali tudi zastopniki angleških in francoskih strokovnih zvez.

Težaven položaj skandinavskih držav

Jutri se sestanejo zunanji ministri skandinavskih držav

Pariz, 23. febr. Svojniti »Temps« v svojem uvodnem članku poudarja važnost razgovorov med zunanjimi ministri skandinavskih držav, ki se sestanejo v soboto v Kodanju. »Temps« spravlja ta sestanek v zvezi z razpravami glede primera »Altmark« in z vprašanjem pomoči Finski. V prvem delu članka razlaga list stališče Francije in Anglije glede »Altmark«, poudarjajoč, da je bila Anglija popolnoma v pravu, ko je zavzela energično stališče, nato pa nadaljuje: Nihče ne osporava, da je položaj skandinavskih držav kočljiv, toda to je posledica tega, ker skandinavske države niso enotne v volji, da bi ohranile politiko nevtralnosti in neodvisnosti. Zaradi tega omahujejo v tem, da bi sprejele odgovornost napram same sebi in napram ostalim in bodo razmišljale, kako je treba znati plavati, da bi si zagotovile lastno rešitev. Za to bodo zunanji ministri razpravljali o vseh vprašanjih, ki jih sedanja vojna postavlja severnim nevtralcem in o posledicah te vojne za nje na morju. Naposled o vprašanju borbe, ki jo vodi bratski finski narod. Soditi pa je, da bodo trije ministri razpravljali tudi o dejstvu, da so pretnje in zastraševanja s strani Rajha vsak dan večje napram skandinavskim državam. To je za politiko nevtralnosti in neodvisnosti skandinavskih držav gotovo stvar, ki zadaje največje skrbi.

Kodanj, 23. febr. s. (Reuter). Finska ml bila povabljena na konferenco zunanjih ministrov nordijskih držav, čeravno tudi ona pripada tej zvezi držav. S tem, da niso povabile Finske na konferenco so hotele nordijske države še enkrat poudariti svojo nevtralnost, ker se nahaja Finska čeravno brez vojne napovedi v vojnem stanju.

Protinemske demonstracije v amsterdamskem gledališču

Amsterdam, 23. febr. j. (Havas). Pri večerajnji gledališki predstavi Schillerjeve drame »Don Carlos«, ki jo je priredila nemška gledališka skupina iz Düsseldorfa in ki je bila pod pokroviteljstvom nemškega generalnega konzula, je prišlo do demonstracij in nato celo do dejanskih spopadov med nemškimi gledalci, pripadniki nemške kolonije, ter med holandskim občinstvom. Interventirali je morala policija, ki je izvršila večje število aretacij.

Bruselj, 23. febr. s. (Reuter). V Anversu so bile aretirane tri osebe, med njimi neki uradnik nemškega konzulata zaradi špijanže.

Stockholm, 23. febr. s. (Reuter). Tu so bili aretirani 4 angleški državljani, ki so obtoženi, da so zbirali podatke o odhodu švedskih ladij iz švedskih luk.

Zakon o strankah

Beograd, 22. febr. p. Uredba o političnih strankah in združenjih ter političnih zborovanjih je v glavnem izdelana. Na današnji seji pravnega odbora ministrov, ki je bila v kabinetu ministra dr. Konstantinovića, so razpravljali o njenem načrtu ter ga v načelu odobrili. Kakor je znano, so pri izdelavi načrta uredbe sodelovali poleg ministrov tudi univerzitetni profesorji dr. Ilić, dr. Tasić in dr. Djordjević.

Načrt uredbe ima dva dela. Prvi vsebuje določbe o zborovanjih, drugi pa o združenjih. Zborovanja se dele v javna in zasebna. Zasebna zborovanja odgovarjajo dogovorom po zakonu iz leta 1931., v praksičnem političnem življenju so to konference in zaupni sestanki. Javna zborovanja so ona, ki se prirejajo na javnih krajih in prostorih, zasebna pa ona, ki se prirejajo v zaprtih prostorih na podlagi sklicanja kakor osebe.

Prirejanje javnih zborovanj je podrejeno samo prijavi pristojni upravni oblasti prve stopnje, ki nima pravice, da sklepa o prirejanju ali neprirajanju zborovanja, temveč ima samo potrditi prejem prijave. Zborovanje se more izvršiti po vsaki predloženi prijavi.

Za zasebna zborovanja ni potrebna nobena prijava.

Javnemu zborovanju lahko prisostvuje zastopnik oblasti, vsekakor pa je oblast dolžna, da nudi predsedništvu zborovanja sodelovanje, če je potrebno ohraniti mir ali preprečiti kako protizakonito dejanje.

Če se zborovanje razpusti, se mora odločitev o tem objaviti trikrat in so šele potem prisotni dolžni, da se razidejo.

Načrt uredbe razlikuje politična združenja v splošnem ter politične stranke. Politčne stranke se smatrajo po načrtu kot posebne vrste političnih združenj. Prijave za ustanovitev političnih združenj se morajo predlagati pristojni upravni oblasti I. stopnje, prijave za ustanovitev politične stranke pa notranjemu ministru. Načrt določa pogoje, po katerih se more kako politično združenje razpustiti. To se more zgoditi samo tedaj, če politično združenje javno ali tako izpoveduje nasilno izpremembo ustavnega reda ali pa izpremembo teritorialne integralnosti in političnega edinstva države. Za politične stranke izdaja sklepe notranje ministru, za politična združenja pa ona upravna oblast, ki je sprejela prijavo. Sklep o prepovedi udejstvovanja političnih združenj ali političnih strank mora biti utemeljen in zasnovan na pravnih dejstvih. Proti sklepom upravnih oblasti glede političnih združenj obstoji možnost pritožbe na upravno sodišče, glede političnih strank pa na državni svet.

Načrt uredbe vsebuje tudi ukrepe, ki naj zajamčijo, da se politična združenja ne bodo izrabljala po kakih silah izven njega. Zato se določa, da so politična združenja dolžna objavljati letno bilanco svojih prejemkov in izdatkov. Načrt uredbe vsebuje tudi določila o kaznih tako za zastopnike oblasti kakor za državljane, ki bi se pregrešili proti uredbi. Po načrtu uredbe pripada izrekanje kazni sodiščem.

Sumner Welles — Rooseveltov prijatelj

Od poročila tega moža, ki je zdaj na poti v Evropo, je morda odvisna njena bodoča usoda

Na modernem potniškem velikem parniku »Rex«, ki z lažjo reže valove Atlantskega oceana in je namenjen iz Amerike v Evropo, potuje tudi Sumner Welles, najinimnejši prijatelj ameriškega predsednika Roosevelta. O Sumnerju Wellesu govore danes v vseh evropskih diplomatskih krogih in ugibajo, kaj to tega moža prav za prav zanima v Evropi, zakaj pa obiskal najprej državnika v Rimu, kaj to obiskal Berlinu, ali bo obiskal tudi Stetin, itd.

Ko je pred dnevi Sumner Welles prišel iz Washingtona v New York, se je znašel pred množico novinarjev, ki so ga obkrožili z vprašanji, in pred množico fotografirani, ki so ga od vseh strani fotografirali. Viskli, zavrneli in mršavi Sumner Welles, ki je dodeljen kot državni tajnik ameriškega ministrstva za zunanje zadeve, je počel, da se je poleg hrupa okoli njega, nato pa je rekel, a dokaj vladno izjavil:

— Vkrca se bom na ladj »Rex«, ki je namenjena čez ocean v Italijo. Izkrca se bom v Neaplju. Moje potovanje v Evropi bo trajalo okoli dva meseca. Pred povratkom v Ameriko ne bom izjavil ničesar več.

S komaj opazljivim nasmehom je Sumner Welles še dodal:

— Kar bom imel po povratku še povedati, bom seveda prihranil za predsednika in za Cordella Hulla.

Po tej izjavi je Sumner Welles skušal prodreti gruho novinarjev, fotografov in radovednežev.

— Pustite me naprej, je rekel, bolan sem, gripo imam, saj veste, da sem bil ves teden v postelji in se moram še zira-

viti, da bom odpotoval v najboljšem razpoloženju. Ameriški novinarji pa si ne dajo mnogo dopovedovati in so poizkušali znova in znova, da bi Welles vendarle popustil in povedal še kaj zanimivega. Ameriški publiki je znano, da spada Welles med najbolj močnejše ljudi, ki zavzema odgovorne položaje v ameriški državni upravi.

Novinarji so ga izpraševali:

— Ali boste predložili vojskovalnim se državam konkretne mirovne predloge?

Ali pa so mu zastavili take vrste vprašanja:

— Imate s seboj mnogo ovratnic, ali si nameravate nabaviti nove v Angliji?

Na ta vprašanja Sumner Welles ni odgovoril, pač pa je odgovoril nekemu dopisniku francoskih listov v New Yorku, ki je Wellesa naskočil, ko se je izmotal iz grude ameriških novinarjev.

— Ne bom šel v Bruselj in tudi ne v Haag, je izjavil Sumner Welles, te fantastične informacije lahko takoj demantirate.

Sumner Welles je prijatelj prezidenta Roosevelta že iz mladih let. Ko sta bila stara okoli 10 let, sta se skupaj igrala na otroških igriščih. Kakor Roosevelt, je tudi Sumner Welles obiskoval šolo v Grottonu, to je kolegij, v katerega sprejemajo sinove najbolj bogatih Američanov. Kakor Roosevelt, je končno tudi Sumner Welles obiskoval nato univerzo v Harvardu.

L. 1915. je Roosevelt že prišel svojo sijajno politično kariero in tega leta je navedel tudi svojega prijatelja iz mladih

let Sumnerja Wellesa, naj se posveti politiki, a Sumner Welles ni imel veselja za politično kariero, pač pa se je tedaj Welles odločil za diplomatski poklic.

Od 1. 1915. naprej je bil Sumner Welles diplomatski zastopnik v Tokiju, Buenos Airesu in drugod. Ko mu je bilo 28 let, je postal šef oddelka v notranjem ministru. Ko sta bila prezidenta Ameriških združenih držav Coolidge in Harding, so bile Wellesu poverjene delikatne in zamotane politične misije v zvezi z republiko San Domingo in republiko Honduras. Ko mu je bilo 40 let, je bil Welles poslanik na Havani, kjer je postal prijatelj slavnega seržanta Batiste, ki je bil tedaj samo še sumljiv agitator proti prezidentu Machado. Nekaj let pozneje je zmagal Batista in Sumner Welles ga je lahko sprejel kot državnega poglavarja ob priliki nekega uradnega sprejema v Washingtonu. Med tem je prišel na oblast tudi Roosevelt in je poklical svojega starega prijatelja k sebi.

Pri ameriški publiki je Sumner Welles znan kot najbolj elegantno oblečen diplomat. Njegova velika ideja je panamerikanizem. Welles je iznajditelj famoznega, 300 milj širokega varnostnega pasu okoli Amerike. S svojo ženo se Welles zelo razume, v političnih stvareh pa se vedno ne strinjata. Med špansko državljansko vojno je gospa Welles držala z republikanci, gospod Welles pa se je navedel za generala Franca. Welles je bil že večkrat v Evropi, zadnjikrat poleti 1. 1938. Od poročila tega moža, ki je na poti v Evropo, zavisí morda bodoča usoda Evrope.

sajeni s trtnimi vrstami dobe'ega stržena ali srca, kakor pravijo naši vinogradniki. Tem občutnejša je pa škoda zato, ker dajejo baš te vrste največji donos grozdja in s tem tudi vina. Prizadeži sta »kraljevin« in »siva kavčevina«, deloma pa tudi »spaniol«. Potrebna po nujna pomoč za obnovitev posebeja trtja.

— Uteklelo govedo najdeno. Dva posestnika iz občine Metlika-ukolica sta na živinskem sejmu v Karlovcu kupila petek 2 vola in kravico. Živno sta oddala preizkušnemu gonjaku Martinu, da jo goni v Metliko. Govto pa govedu nista ugajala ne mraz ne dolga pot, kajti spetoma sta se v Kamenju poslovala oba vola in odšla nazaj v domači hlev. Z muko so ju spravili zopet na cesto in s precejšnjo zamudo je v trdi noči gonjak pritrtil živali v Metliko. Medtem ko je stopil v lokal, kjer sta ga čakala gospodarja, sta se vola zopet poslovala in s kravico vred odšla po mestu, da si poiščejo zavetje. Vola sta se povsem udomačila in odprtem hlevu pri g. Zalarju, kravica pa je legla kar v sneg pred hišo g. Barbiča, kjer jo je slednji v jutro vso prezeblo našel, oskrbel in nakrmil vso uteklo trojico. Ker je govedo prišlo v roke poštenjakom, sta ga zaskrbljena gospodarja drugi dan lahko našla in odvedla. Iskala sta pa govedo vso noč.

— NOČNEGA ČUVAJA JE UBIL. Pekovski pomočnik Martin Zupan iz Trčiča se je tudi zaročeval, da je bil pian in ni vedel, kaj dela, ko je v noči od 6. na 7. januarja bahnil nočnega čuvalja invalida Roka Kralja v klet, kjer je Kralj padel na betonska tla in zadobil tako hude poškodbe, da je kmalu nato umrl. Kralja so takoj po nesreči odpeljali v ljubljansko bolnico, toda v bolnici ga niso sprejeli, ker je bil umiral Kralja so odpeljali nazaj v Trčič med potjo pa je nesrečnež izdihnil.

Obtoženec je bil res vinen, kakor so povedale priče. V gostilni je nadlegoval ženske, zato so ga gostje poglali iz gostilne in ga nabunkali. Fant se je znašel po tem dogodku sam s pokojnim Kraljem na dvorišču. Nesreča je hotela, da je Kralj stal pred stonnicami, ki vodijo v podzemno klet na dvorišču. Zupan se je z vso močjo zalezel v Kralja in ga tako bahnil v klet. Čeprav je obtoženec rekel, da ima čisto vest in da njegovo srce ni napravilo zločina, se je sodišče prepričalo, da je kriv in mu je prisodilo 10 mesecev zapora. Državni tožilec dr. Lučovnik je tudi za Zupana prijavil revizijo.

— ŠTEVILKE O JAVNI VARNOSTI. Presenetljive so končne številke o javni varnosti v teku lanskega leta. Statistike posameznih sodišč so kazale, da je kriminalnost padla, a skupne končne številke kažejo, da je bila javna varnost v Sloveniji 1. 1939. v primeri z 1. 1938. nekoliko slabša. Število zločinov in prestopkov je znašalo 24.303 in se je v primeri s prejšnjim letom povečalo za 4438. Prekrškov po kazenskem zakoniku je bilo lani 41.182, predlanskim pa 36.571. Število prekrškov se je torej povečalo za 4.611. Kaznivih dejanj zoper javni red in mir je bilo storjenih 1008, zoper državo in njeno ureditev 101, zoper življenje in telo 825, zlonamernih požarov 176 in kaznivih dejanj zoper imovino 9800.

Iz Metlike

— Pozeba trtja. Kakor so zajci napravili na mladem sadnem drevju ogromno škodo, ki bo popravljena šele tekem nekaj let, prav tako je mraz do 30 stopinj pod ničlo škodil belokrajinskim vinogradom, posebno v Drašičih, Sv. Ani, Metliki, Novi gori, Vinomeru in drugod. Prav občutna je škoda v onih vinogradih ki so zarabljajo do zmage?

Bolivijec se je bil spoznal, kam je izginila njegova nedavna previdnost. Toda posrečilo se mu je bilo vzbuditi pozornost moža, ki ga je hotel pripraviti. Vsakdo bi bil zbežan, če bi ga slišal to čudno hipotezo z neovrgljivim prepričanjem.

Po kratki osuplosti je Marc odgovoril:

— Escaldas, vi pozabljate, da sem starejši od Renauda, da ga poznam že od njegovega rojstva in da sem bil vedno njegov tovariš.

— Tudi v Ameriki? — ga je prekinil mešanec naglo. — Tudi v deviških pragozdovih ob reki Amazonki tistih pet ali šest let, ko ste izgubili njegovo sled, ko se je klatil po divjih malaričnih samotah?

— Nikoli nismo povsem izgubili njegovih sledov. — Mislite? — Ob njegovem povratku se je vse pojasnilo. — Mislite? — je ponovil Escaldas.

Njegov srep pogled se je ustavil na neodločnih obeh plemiča, ki mu je že obračal hrbet.

— In ko se je vrnil, — je odgovoril mešanec, naglašujoč vsak zlog, — ali se vam je zdelo vse tako enostavno? Kaj se vam ni zdelo, da se je naravnost neverjetno izpremenil?

— Ko je odpotoval, je bil malone še deček, — je dejal počasi Marc obujajoč spomine, — a vrnil se je kot mož. Da, celo več, skoraj kot junak. Okusil je vse trpljenje, spoznal vse nevarnosti, doživel silno opojnost civilizatorja-osaevca. Boril se je, njegove strašne rane sploh še niso bile povsem zaceljene. Mrzlica ga je razjedala in morda ni nobenega sovražnika — tega mi ne bo nihče dopovedal — pre-

MALIOGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

— MIZARJI. Več skobeljnih strojev 400 do 600 mm širine in trostrani skobeljni stroj za izdelavo ladijskega poda (Schiffboden) takoj na razpolago. Ogledje si veliko izbijo.

DOVŽAN IVAN, LJUBLJANA, Franciskanska 4 — Tel. 45-42 625

— PRED NAKUPOM OBUTVE si ogledite našo nedeljsko razstavo. Brojkoživo živko, diplomirano čevljarstvo, Ljubljana, Igriška 3 (pri Drami). 626

— OKEHOVA JEDRCA sortiran cvetlični med in medicinsko dobite najceneje v MEDARNI Ljubljana, Zidovska ul. 6. 501

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

— KUPIMO vagon najboljšega sena. Parna žaga Rog. Podstenica, p. Dol. Toplice. 624

— POZOR! Kupujem in prodajam rabljene čevlje in moške obleke ter stare cunjce. Klavžer, Vošnjakova ul. 4. 632

— PRODAJ NAPRODAJ kompletna »Sprinkler-naprava« za gašenje požara, uporabljiva za veliki mlin ali večje tekstilno podjetje. Natančnejše podatke daje Osijekka Ljevaonica željeza i tvornica strojeva d. d. Osijek. 623

DOPISI

Beseda 1.— din, davek posebej. Najmanjši znesek 15.— din

— KOMU JE POTREBNA 65 letna žena, zdrava, poštena, bila je 18 let hotelska sobarica, govori perfektno nemški, italijanski, francoski, srbohrvaški jezik, zdaj žandarmerijska kuharica. — Franja Juršič, žand. stanica, Tišina p. Rankovci. 629

— ISCEM SLASČICARJA verziranega v restavraciji, za nekaj ur dnevno. Prednost ima, kdor vodi lastno podjetje. Javljajo naj se samo prvotne moči na upravo »Slov. Narod« pod »Sposoben«. 628

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— STANOVANJA Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

— GOSPODINJA varčna, čista, išče službe k samostojnemu gospodu kot kuharica ali k mali rodbini. Nastopi 1. marca. Ponudbe na upravo lista pod »Varčna gospodinja«. 630

— ISCEM SLASČICARJA verziranega v restavraciji, za nekaj ur dnevno. Prednost ima, kdor vodi lastno podjetje. Javljajo naj se samo prvotne moči na upravo »Slov. Narod« pod »Sposoben«. 628

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— STANOVANJA Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

— DVOOBNO STANOVANJE oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

Krinka ljubezni

Roma

Stari častnik ni takoj odgovoril. Za hip je dvignil glavo, pokrito s širokim slamnikom.

— To so stvari, gospod, ki se meni ne spodobijo. Ne morem vam obljubiti, da mi vest ne bo narekovala dolžnosti, da bi za vsako ceno branil poglavarja naše rodbine, če bi mislil, da se kujejo proti njemu zahrbiti načrti.

— Poglavar vaše rodbine! — se je zasmel mešanec.

— Da, gospod, moja mati je bila Valcorova.

— Kaj pa če on ni Valcor! — je vzkliknil Bolivijec.

— Kaj če je ta človek tuj vašemu rodu? Kaj če je še slabši človek, če je razbojnik? Kaj, če zlorablja naslov, pripadajoč vam, če zadržuje dedščino, pripadajočo vam in sicer samo na podlagi drzne sleparije in najgršer volonosti? Ali boste še smatrali za svojo častno dolžnost spoštovati v njegovi osebi to, kar on sramoti: vaš rod, vašo kri, vaše ime?

— Ali hočete pahniti svojo hčer v bedo, da pomagate

razbojniku do zmage?

Bolivijec se je bil spoznal, kam je izginila njegova nedavna previdnost. Toda posrečilo se mu je bilo vzbuditi pozornost moža, ki ga je hotel pripraviti. Vsakdo bi bil zbežan, če bi ga slišal to čudno hipotezo z neovrgljivim prepričanjem.

Po kratki osuplosti je Marc odgovoril:

— Escaldas, vi pozabljate, da sem starejši od Renauda, da ga poznam že od njegovega rojstva in da sem bil vedno njegov tovariš.

— Tudi v Ameriki? — ga je prekinil mešanec naglo. — Tudi v deviških pragozdovih ob reki Amazonki tistih pet ali šest let, ko ste izgubili njegovo sled, ko se je klatil po divjih malaričnih samotah?

— Nikoli nismo povsem izgubili njegovih sledov. — Mislite? — Ob njegovem povratku se je vse pojasnilo. — Mislite? — je ponovil Escaldas.

Njegov srep pogled se je ustavil na neodločnih obeh plemiča, ki mu je že obračal hrbet.

— In ko se je vrnil, — je odgovoril mešanec, naglašujoč vsak zlog, — ali se vam je zdelo vse tako enostavno? Kaj se vam ni zdelo, da se je naravnost neverjetno izpremenil?

— Ko je odpotoval, je bil malone še deček, — je dejal počasi Marc obujajoč spomine, — a vrnil se je kot mož. Da, celo več, skoraj kot junak. Okusil je vse trpljenje, spoznal vse nevarnosti, doživel silno opojnost civilizatorja-osaevca. Boril se je, njegove strašne rane sploh še niso bile povsem zaceljene. Mrzlica ga je razjedala in morda ni nobenega sovražnika — tega mi ne bo nihče dopovedal — pre-

magal s tolikimi težavami kakor lastno srce. Kako bi se ne bil izpremenil?

Jose Escaldas je vstal s klopice, stopil k Marcu, ki je še vedno stal, se vzpel na nogah, da bi svoj obraz povsem približal temu poštemu obrazu, ta čas že prebledelo, potem je pa dejal s tihim glasom, ki se je pa zdel Marcu tako glasen, da je dramil vse odmeve starega gospostva:

— Kaj pa, če se nikoli ni vrnil? Kaj pa če leži Renaud de Valcor že dvajset let v divji deželi samot? Kaj pa če ta človek ni Renaud in če imate vi edini sveto pravico nazivati se markiz de Valcor?

— Molčite, molčite! — je šepetal Francoisin oče in se prestrašeno oziral okrog.

Nastala je tišina. Sladko šumenje poletja je valovilo z lahnim vetrčim izpod košatih kron dreves. Orjaški hrast se je dvigal v svoji stoletni mogočnosti nad njima. Kdor bi bil poslušal, bi bil slišal, kako drhti v zraku enakomerni ritem diha počivajočega oceana in kako tone v tišini.

— O, hči, — je vzdihnil končno Marc, — samo zavoljo tebe ne odklanjam takoj podobne grdobije. Potem se je pa stresel, kakor da se hoče otresti nečesa gnusnega.

—

Socialno skrbstvo v Mariboru

V novem mestnem proračunu je zvišana postavka socialnega skrbstva za 25.160 dinarjev in znaša 4.598.650 din

Maribor, 22. februarja

Socialno skrbstvo v Mariboru terja iz leta v leto vse večje dajatve. Proračunske postavke mestnega socialnega skrbstva naraščajo, v tem se zrcalijo tudi naraščajoče socialne potrebe in zahteve. Marsikaj bi morali še izpopolniti, da bi povsem ustrezalo sedobnim nalogam, vendar pa je v splošnem treba priznati, da je mariborska mestna občina v času vseh dosedanjih slovenskih mestnih uprav veliko žrtvovala za socialno skrbstvene naloge in potrebe.

Ako si pogledamo oglemdo novi socialno skrbstveni proračun mariborske mestne občine, vidimo, da so glavne potrebe in postavke v treh glavnih: starostno skrbstvo, mladinsko skrbstvo in delavsko skrbstvo.

Na področju starostnega skrbstva je treba omeniti predvsem stalne podpore, ki jih prejema 474 revnih oseb po 50 do 500 din mesečno in ki znašajo skupno 532.080 din. K temu pridejo potem še izredne podpore v iznosu 50.000 din. Sledijo hiralniški stroški za 37 oseb v hiralnicah v Ptuj, Muretcinih, pri sv. Jožefu in Ljubljani in v Vojniku. Za te osebe gre dnevno po 11.50 do 15 din. Potem te treha upoštevati še podpore tem 37 oskrbovancem po 30 din mesečno. Tako dobimo nadaljnjo postavko 187.790 din. Pri starostnem skrbstvu sta važni predvsem dve ustanovi in sicer mestna oskrbnišnica ter mestna ljudska kuhinja. Glede mestne oskrbnišnice prihajajo v poštev sledeče postavke: plača osebu v skupnem iznosu 23.400 din, hrana 180 osebam v vrednosti po 6 din dnevno, skupno 394.200 din, podpora 150 osebam po 30 din mesečno — skupno za božičnico — v skupnem iznosu 58.500 din. K temu pride še vzdrževanje poslopij v Slovenski ulici 40 in Strossmayerjevi ulici 26 v iznosu 40 tisoč din. Za kurjavo gre 31.850 din za razne potrebščine (obleke, perilo, obveze, proteze kopeli) pa 14.000 din. Pri mestni ljudski kuhinji imamo sledeče izdatke: plača osebu 16.200 din, za prehrano ubožnih slojev in sicer 370 osebam dnevno po 2.50 skupno 237.620 din, za kurjavo pa 4.720 din.

Mestanska imovina izkazuje mesečne podpore 8 osebam po 150 din oziroma 200 din mesečno, skupno 15.000 din, za kurjavo 8 revnih osebam 2000 din za razne izdatke pa 8330 din. K temu je dodati še 60.000 din za dva 500 mestnim ubožcem in 14.400 din za honorar šestim okrajnim predstojnikom po 200 din mesečno za uporabo in čiščenje lokalov.

Pri mladinskem skrbstvu imamo najprej stalne podpore 168 otrokom po 50 do 450 din mesečno v skupnem iznosu 23.800 din. Društvu za podporo revnih učencev za obleko, perilo in obutev 50.000 din, otroškemu vrtcu I., II., III. ter otroškima vrtcem šolskih sester po 2000 din. Sledijo razne podpore in sicer za prehrano dijakov 20

tisoč din, zadrugi »Vajeniški dom« kot tretji obrok subvencije 200.000 din — 20 tisoč din, Jegličevemu akademskemu domu v Ljubljani kot tretji obrok subvencije 20 tisoč — 20.000 din. Podporno društvo klesnične gimnazije, Podporno društvo realne gimnazije in Podporno društvo nepopolne realne gimnazije prejmejo po 1500 din, Podporno društvo državne učiteljske šole 1000 din, Združenje vojnih invalidov v Mariboru 3000 din, Zveza Maistrovih borcev v Mariboru 10.000 din. Podporno društvo slepih v Ljubljani in Podporno društvo za gluhohe mladiño v Ljubljani po 1000 din. Nadalje vsebuje novi proračun tudi 15.000 din za podpore revnim dijakom.

Vidno mesto zavzema v postavkah novega mestnega proračuna za mladinsko skrbstvo važna socialna ustanova in sicer mestni mladinski dom. Pri mestnem mladinskem domu in sicer pri dnevnem zavetišču gre za plače in nagrade osebu 42.350 din, za hrano gojencem in osebu 72.290 din. Hrano prejema 160 revnih otrok. Potem so še razni stroški za telovadno in igralno orodje, za božičnico, kurivo bolniško zavarovanje, za vzdrževanje poslopja in druge potrebe v skupnem iznosu 42.060 din. Pri dečiji postaji so zanimive predvsem sledeče postavke: plače in nagrade osebu 24.200 din, za hrano 30 otrokom in osebu 60.230 din za obleko, perilo, posteljnino in obutev 23.360 din, razni stroški v iznosu 26.040 din. Razen tega oskrbuje mariborska mestna občina siromašne otroke tudi v tujih zavodih 17 revnih otrok in v banovinskem vzgajališču na Selu pri Ljubljani, nadalje v dečiji koloniji v Lukovici, v Domu sv. Terezije v Zagrebu, v sirotišču šolskih sester v Mariboru in Slovenski Bistrici ter v Zdravstvenem domu v Mariboru. Za te otroke gre po 150 do 300 din mesečno v skupnem iznosu 56.160 din. Seveda podpira mestna občina tudi razne socialno higienske ustanove, tako plačuje mlečni kuhinji Zdravstvenega doma v Mariboru skrozi 6 mesecev po 3000 din skupno torej 27.000 din. Na stroške občine bo šlo v Dom Jadranske straže v Rakro 60 otrok. Za vsakega otroka bo dala občina po 560 din, skupno 30.360 din. V Dom kraljice Marije na Pohorju pojde na stroške občine 110 revnih otrok, za vsakega po 500 din, skupno 55.000 din. Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru dobi 14.340 din. Za vzdrževanje otroškega igrišča in za nadzorovanje predvideva novi mestni proračun 8000 din. Za odpravo in nadzorstvo sirot, ki se nahajajo v reji na deželi, je določenih 4500 din za generalno varuštvo otrok 10.000 din, prispevek otroškemu vrtcu zavoda šolskih sester za 40 revnih otrok 15.600 din.

Mnogo žrtvuje mariborska mestna občina tudi za mestno dnevno zavetišče v V mest-

nem okraju. Za plače in nagrade osebu je predviden v novem proračunu znesek 20.160 din, za hrano 100 otrokom skrozi 300 din in osebu 74.120 din. Otrokom pripada pol-dnevna hrana, osebu pa celodnevna. Za razne stroške kakor na pr. za božičnico, kurivo, vrt, rokotvorni pouk, bolniško zavarovanje, vzdrževanje poslopja itd. pa je določena vsota 15.600 din.

Zelo važna postavka je delavsko skrbstvo, saj je naš Maribor predvsem delavsko mesto. Ta značaj je dobil Maribor spričo razvijajoče se industrije, predvsem tekstilne industrije. Novi mestni proračun predvideva za podpore brezposelnim delavcem 120.000 din. Ta znesek se nam zdi premajhen. Podpore se izplačujejo po posebnem pravilniku mestne občine in po naredbi banke urave o podpiranju brezposelnih. Za izredne podpore brezposelnih v obliki zaposlitve je določen znesek 850 tisoč din, ki poteka iz 10% posebne določen na državne direktne davke, tako zvalne socialne davščine. O načinu uporabe pa odloča mestni svet. Pokojninski sklad za mestne delavce predvideva 80.000 din, za delavski azil, za vzdrževanje poslopja pa je predvidena vsota 10.000 din. K temu bi pripomnili, da ni izraz »Delavski azil« dovolj konkreten, ker delavskega azila v Mariboru dejansko ni.

Tako žrtvuje torej mariborska mestna občina za starostno skrbstvo skupno milijon 790.090 din, za mladinsko skrbstvo milijon 16.060 din, za delavsko skrbstvo pa 1.060.000 din. Razen tega je treba še upoštevati stroške za pisarniške potrebščine v skupnem iznosu 2500 din, stroške za prevoze v Maribor pristojnih ubožnih oseb bodisi v domovinsko občino, hiralnico in druge zavode, v skupnem znesku 25.000 din, za pomoč brezstanovančim podporno dožirancem in siromašnim najemnikom 6 tisoč din, za zdravila in bolniške pristojbine za siromašne sloje 250.000 din, za podpore siromašnim vojnim obveznikom za časa vojnika v kader ali na orožne vaje 50.000 din. Končno je treba upoštevati še prispevek premoženjski upravi mestnih podjetij k anuitetni službi za delavsko kolonijo v skupnem iznosu 345.000 din.

Tako dobimo skupno vsoto vseh navedenih postavk v iznosu 4.598.650 din. Lani je izkazoval proračun izdatkov pod za glaviem socialnega skrbstva 4.573.490 din, tako da je novi proračun v tem pogledu za 25.160 din višji od lanskega. Pogrešamo pa v novem proračunu v zvezi s socialno skrbstvenimi nalogami mestne občine še primerno postavko, morebiti kot obrok, za gradnjo nove moderne mesne ubožnice, kjer naj bi bili pod eno streho vsi oskrbovanci, sedanje ubožnice pa tudi vsi hiralci, ki so raztepeni po raznih zavodih.

POMLADANSKI DUNAJSKI VELESEJEM

SE VRŠI

OD 10.-16. MARCA 1940

TEHNIČNI VELESEJEM DO 17. MARCA

Poljedelski stroji, avtomobili, stavbarstvo, stroji in orodje, tehnične ureditve, industrijski proizvodi, nemški industrijski polfabrikati, »hiša mode«, modna industrija, umetni obrt itd.

Vse informacije se dobijo pri poštastnem zastopniku za bano-vino Hrvatsko in dravsko banovino: J. Kulhanek, ZAGREB, Illica 9, tel. 24307

In pri generalnem zastopniku za kraljevino Jugoslavijo: H. Pfannenstill, BEOGRAD II., Brankova 8, tel. 30881

Obiskovalci Dunajskega velesejma dobijo posebne popuste na železnih kraljevine Jugoslavije in na nemških državnih železnicah.

strešbi in prodaji, ne bi smeli delati prav nobene razlike že glede na to, da so cene ocvitu itak enake.

Sokolska telovadba je pričela ter se vrši enkrat tedensko in sicer vsako sredo od 5 ure naprej v društveni sobici na Spodnjem grisu v bivši hiši g. Ritonja.

Mura zopet zamrznila. Pionirski oddelci iz Ptuja, ki je bil zaposlen pri razbi-lanju debelih plošč na zamrznili obmejni

reki Muri v bližini petaniskega in veržel-skega mostu, je prenehal z delom, ker je pričela Mura zopet zamrzovati. Plasti ostromnih ledenih plošč ki so se nakupile le na nekaterih mestih nad 1 meter debelo in zamrzile bodo razstreljevali čim nasto- bodi toplije lužno vreme, ker se je do- sedanje razstreljevanje radi ponovnega hu- dega mraza zavrglo in onemogočilo nadalj- nje delo.

Mariborske in okoliške novice

Konec lepih dni in — mraza. Kadar se Drava tako čudno kad, kakor se je zo- pet snoči ob istem času kot pred tednom, in kadar se luna obleče v svoj mavričasti kolobar in je zapad po sončnem zatonu zastrt, lahko pričakujemo že v kratkem vremenski preokret. In tega letos željno pričakujemo od Sv. Matija. S koncem le- pih zimskih dni in mraza pa zime še ne bo konec. Obeta se nova, toda mlačjša zi- ma. Izpčetka tudi vetrovna. Popoldne smo imeli že + 6 nad, a zjutraj se — 10 pod ničilo.

Lep uspeh materinskega tečaja. Tudi predavanje pri Piharja o Jugoslov. uniji za začetni otrok je vzbudilo med maribor- skim ženskim živahno zanimanje. Snoči pa je predaval o svobodi in avtoriteti prof. dr. F. Gogala iz Ljubljane. Tudi to pct je bila dvorana Ljudske univerze polna žens- tva. Veliko zanimanje je tudi za predava- nje dr. Skaličeve, ki bo predaval v sre- do 28. februarja o temi: Čuvajmo naše zdravje za zdravo potomstvo.

Kulturna vest. Tukajšnja »Vzajem- nost« je imela te dni svoj redni občni zbor. Posamezna poročila so izprizčila živahno delavnost društvenih funkcionarjev. »Vza- jemnost« vrši pomembno kulturno delo med našim delavstvom. Pri volitvah so bili iz- voljeni: Josip Petefan, predsednik, odbor- niki Josko Vrabl, F. Gregoričeva, Justa Rodošek, Bruno Petefan, Anton Tanc, Kon- rad Dokl, Adolf Jelen in Viktor Eržen. V nadzornem odboru so Franc Vogrin, Do- miter in Stefan Presl.

Ženski krožek »Jadran — Nanose« se najiskreneje zahvaljuje gđ. Evici Mleku- ševi, učiteljici s Pobrežja, za darovanih 100 din za počastitev spomina gospe Henrike Šantove.

Fabriki. Delavci Pomožne akcije me- stne občine so prejeli 50 para povisice na urne meze. Sredstva Pomožne akcije, iz katerih se plačujejo mezde tem delavcem, se zbirajo pri mestni občini iz socialnega davka, ki je bil na mesto prostovoljnih prispevkov uveden v to svrhu. Sedaj, ko so delavci Pomožne akcije sprejeli sicer skro- mino povisico meze, je pričakovati, da bo Mestna podjetja zboljšala mezde tudi ostalemu delavstvu, ki prav tako nestropno pričakuje povisjanja prejemkov, ker je pač draginja prizadela tudi delavce. Mestnih podjetij, prav tako kakor ostalo delavstvo, ki je saj v nekaterih obratih prejelo z na- raščanjem dragine delno zvišanje mezd. Delavci Mestnih podjetij prično vršijo svo- jo službo, ne oziraje se pri kakem delu so zaposleni, zato bi bilo želeli, da bi mero- dajci to dobro voljo delavstva tudi upošte- vali in čim prej zvišali mezde, do česar imajo prizadeti delavci pravico. (Del. po- litika).

Nočno lekarniško službo imata še danes Minačikova mestna lekarna pri Orlu na Glavnem trgu 12, tel. 25-85, ter Rem- sova lekarna pri sv. Roku na vogalu Alek- sandrove in Meliske ceste, tel. 25-32.

Razne vesti. Na Ptujski cesti so na- valili trije napadalec na 44 letnega gonja- ča Franca Gustina ter ga s koli pobili na tla. Gustina so prepeleli v tukajšnjo splošno bolnico, za napadalec pa poizve- dujejo orožniki. V stanovanje Marije Budja v Strossmayerjevi ulici 3 je v njeni odsotnosti vdrl njen ločen mož ter odpe- ljal omaro. Zadeva se bo razčistila pred sodniki. — Roko si je zlomil pri smučanju 14-letni delavec sin Edvard Nusdorfer iz Kacijanarjeve ulice, ki se zdravi v bolnici, kamor so prepeleli tudi 65-letno gostilni- čarko Terezijo Gorčanovo iz Loč, ki je na poldiet tako nesrečno padla, da si je zlo- mila levo nogo. V stanovanje brisvega pomočnika Maksa Polenčaka v Splavars- kem prehodu se je vthotipali neznan zli- kovec ter ukradel 120 din gotovine in ste- klenico žganja. V neki gostilni na Ko- roški cesti je zlivjal neki natak, ki je prišel po policijski uri v lokal. Prišel je razbišati kavarne in steklenice. Red je na- pravila policija, ki je razbišatnega natakarja zaprla.

Zgodba o pisalnem stroju. Neka stran- ka je obvestila policijo, da razgrajata dva moka na Koroski cesti 84. Ko je prišla policija, je našla 25-letnega Vlada S. in 23-letnega Bruna G. v divjem metežu. S. je namreč izročil svojemu tovarišu pisalni stroj, ki naj bi ga prodal za 500 din. Toda G. je za pisalni stroj dobil le 150 din, kar je S. tako razburilo, da je navall na svo- jeja tovariša in ga premaktil. Policija je oba možakarja zaprla, dokler se ne bo razčistilo vprašanje, odkod je pisalni stroj. — Podražitev mesa. Nekaterim vrstam mesa je šla cena kvišku. Tako stane vrsta

telečjega mesa, ki so ga prodajali preje po 6 din, sedaj 8 din. S tem so seveda spet prizadeli predvsem socialno šibkejši sloji mestnega prebivalstva, ki vse težje obuš- tijo posledice naraščajoče dragine življen- skim potrebščinam. Tudi bučnemu olju je ponovno narasla cena in ga prodajajo se- danj po 20 din liter. Hud mraz in trajajoča zima onemogočata primerno oskrbo mari- borskega trga z življenjskimi potrebščina- mi. Mariborske gospodinjice ne dobijo ob posebno mrzlih dneh na trgu skoraj ničesar primernega za nakup.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v petek 23. m. predava univerz. asistent iz Zagreba dr. Željko Jiroušek o gornje ta- lijskih koloristih in luministih 16 sto- letja. Med koloriste in luministe te dobe prištevamo najznamenitejša imena italijan- skega slikarstva kakor n. pr. Giorgione, Ti- zian, Correggio, Tintoretto in Veronese. Predavanje pojasnjujejo sklopitne slike.

Dvozzvezde Venera-Jupiter je nudilo v terek zvečer ob zatonu na zapadnih vr- hovih Kobanskega krasen veličasten pri- zor, kakor jih je redkokdaj videti. Vena- ra se je v dala večja in jasnejša kakor te- dad sredi neba se nahajajoča luna. Zatonila je najprej Venera, a za njo Jupiter sko- ro na istem mestu. Tudi nočjo zbuja to ozvezje še večjo pozornost kot sicer Po- vzroca pa tudi mnogo ugibanj in strahu, kakor je to navada pri silčnih nebes- nih pojavih. Zato bi bila poljudna razlaga tembolj na mestu.

Športne novice. Razpis smuškega pa- trolnega teka, ki ga priredi v nedeljo dne 25. februarja 1940 športni klub »Zvezničar« v Mariboru: Start in cilj za to tekmovanje je pred gostilno »Zabelnik« v Radvanju (pri Slov. Kalvariji). Start ob 10 Dolžina proge okoli 10 km. Pravico do tekmovanja imajo vsi verificirani tekmovalci Jugoslov, zimske športne zveze, ki so v posesti va- ljavne legitimacije za leto 1940. Prijave za to tekmovanje je poslati na predpisanih tiskovinah (tekmovalnih prijavih) najkas- nejše do 24. februarja 1940 na naslov: SK »Zvezničar«, Maribor. Tržaška cesta. Za naknadne prijave je plačati 10 din. Prijav- nina za to tekmovanje ni, zbiranje številk bo 1 uro pred startom v gostilni »Zabel- nik«. Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JZSS. Propisanih patrila prejme v traj- no last pokal, drugoplasirana plaketo, tret- je in četrtoplasirana diplomu. Objava re- zultatov in razdelitev nagrad bo takoj po končani tekmi v gostilni »Zabelnik«.

Mariborsko gledališče

Petek, 23. februarja. Zaprt (Gostovanje v Celju)

Sobota, 24. februarja, ob 20. uri: »Othello«.

Znižane cene

Nedelja, 25. februarja, ob 15. uri: »Via Mala«.

Znižane cene. Ob 20. uri: »Ci- gan barone«.

Konec tedna v mariborskem gledališču. V soboto, 24. t. m. se ponovi prvič ob zni- žanih cenah Shakespeareja veličastna za- loigra »Othello«. V nedeljo popoldne pri- de na oder zanimiva švicarska kriminalna drama »Via Mala«. V vlogi preiskovalnega sodnika Andija nastopi štandeker. Zvečer pa se drugič v nedeljski večerni predstavi ponovi dosedaj pri vseh vprizoritvah na- vdušeno in ob razprodani hiši sprejeta Straussova še vedno privlačna opereta »Ci- gan barone«.

Iz Ptujia

Sokoli je imel v soboto ob številni udeležbi članstva svoj redni letni občni zbor, ki se je vršil v zgornji dvorani Na- ročnega doma. Občni zbor je otvoril s po- zdravnimi besedami starosta br. dr. Šla- mun, ki je uvodoma tudi speli'al na slo- no skupno delo vseh Slovencev. Funkcio- narnji odbor so podali obširna in izbrpna poročila, ki so bila z odobravanjem vsa sprejeta. Pri volitvah je bil ponovno so- glasno izvoljen za starosta brat dr. Šla- mun, kakor tudi celotni stari odbor z ma- lenkostnimi spremembami.

Nesreča. Zagarju Horvatu Ivanu je pri žaganju drv spodrslila žaga, pri čem- er si je skoraj vse prste na levi roki prežagal. Prepeljen je bil v bolni'co.

Vročekrno ženske. V Podlehniku sta se sporeli 29letna Marija M. in njena sosedica. Iz prepira se je razvil spopad med njima, pri čemer je Marija odnesla težke poškodbe na glavi in je bila prepeljana v bolnico.

Nevšečnosti mariborskih in okoliških pekov

Kolektivna pogodba s pekovskimi pomočniki najmodernejša v državi — Proti ukinitvi obrtniških združenj

Maribor, 22. februarja

Kakor smo že večkrat kratko poročali, so pri Gambirnu zborovali mariborski in okoliški pekli, ki so organizirani v Združenju pekovskih mojstrov v Mariboru. Zborovan- je, ki je bilo zelo dobro obiskano, je otvo- ril in vodil predsednik J. Koren, ki je po uvodnih formalnostih prisrčno pozdravil vse navzoče, imenoma pa mestnega obrt- nega referenta dr. Senkoviča, g. Požarja za ljubljansko pekovsko organizacijo, g. Zadravca kot zastopnika celjskega zdru- ženja pekov, g. Albrehta kot predstavnika ptujskega pekovskega združenja ter g. inž. Zadravca kot zastopnika milnov. Zatem je predsednik g. Koren v izbranih izjav- njih poročal o borbah in prizadevanjih združenjske uprave v preteklem letu. De- jal je, da se pekovski mojstri borijo za svoj obstanek, česar pa ni meročajnih me- stih ne uvidijo. Naglašal je, da se pekom delajo velike krivice, zlasti z naredbi o nočnem delu v pekarnah, ki se pekom vsiljuje v dravski banovini, dočim se ta naredba v drugih delih naše države tole- rira. Zaradi te naredbe so imeli zlasti ma- riborski pekli mnogo nevšečnosti. Pred- sednik Koren je zatem orisal potek pogajanj za novo kolektivno pogodbo s pekovskimi pomočniki ter trdil, da je kolektivna po- godba najboljša v državi in da so maribor- ski pekovski pomočniki najbolj plačani v državi. V smislu izvajanja g. Korena so pekovski pomočniki z novo kolektivno po- godbo zadovoljni, toda v zadnjem času se spet čujejo glasovi, da so nezadovoljni in da stremijo za tem, da dosežejo še večje ugodnosti. Nato se je govornik dotaknil pavsalliranja pridob., katerega so bili do- slej deležni pekli. Letos pa je pavšalliranje pridobine do peke odpravljeno in so s tem zlasti hudo prizadeti podeželski pekovski mojstri. G. Koren je v tem vprašanju še dodal, da bodo sicer pobirali tisočake, za pobiranje tisočakov in milijonov pa se nihče ne briga.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal tajnik g. Julče Novak, je razvidno, da je v združenju včlanjenih 115 pekovskih moj- strov, napram 108 v letu 1939, ki zapo- sljuje 116 pomočnikov, napram 126 v pre- tekli poslovni dobi. Razen tega zaposlujejo pekli, včlanjeni v Združenju pekovskih moj- strov v Mariboru, 58 vajencev, napram 108 v letu 1939.

Blagajniško poročilo, ki ga je takisto podal g. Novak, izkazuje 35.302,75 din do- hodkov in 33.337,50 din izdatkov. Novi pra- račun za leto 1940 na izkazuje 39.000 din dohodkov in prav toliko izdatkov. Člana- rina ostane kakor lani in sicer 200 din za člane iz Maribora in bližnje okolice ter 100 din za peke v ostalih občinah, razen tega mora vsak član plačati po 40 din od vsake zaposlene osebe, podružnice pa 100 din. Volitev v uravo letos ni bilo, in se je le izvolil nov odbor za pomožniško izpra- ševalno komisijo, v kateri so Ivan Horvat, Jakob Koren, Šober, Čebokli, Petek in Ra- kuša.

Pri slučajnostih je združenjski tajnik lanj prejel prečital odlok zbornice za TOI glede razpustitve Združenja pekovskih mojstrov

v Mariboru, ki se bo, kakor smo že svojčas poročali, v smislu zadevne naredbe, moralo združiti z ostalimi obrtniškiimi združenji v Mariboru. Zatem se je razvila živahna debata, ki jo je otvoril predsednik g. Ko- ren. Dejal je, da je naredba, ki jo je izdala zbornica za TOI, največja krivica v zgo- dovini pekov. To, česar meročajni niso delali niti v pokojni Avstriji, je sedaj nanrvali en sam človek,

ki si je znal pridobiti toliko avto- ritete, da mu je uspelo, da je dosegel med drugim tudi razpust Združenja pekovskih mojstrov v Mariboru, ki se popolnoma sa- mo vzdržuje. Zatem je g. Koren naperil hude očitke proti obrtnemu odseku zbor- nice za TOI, do katerega nimajo obrtniki danes prav nobenega zaupanja, saj že par mesecev niso imeli nobene seje. Naslednji govornik podpredsednik g. Horvat je ostro grajal postopanje g. Ogrina, ker je to nje- govo delo, da se skušajo strokovna zdru- ženja, med drugimi tudi pekovsko organi- zacijo, razbiti. Dejal je tudi, da ima to postopanje

dočim se za gospodarstvo nič ne briga. Izvajanja gg. Korena in Horvata so navzoci sprejeli z burnim aplavzom in odobravanjem. V sil- nem smislu sta spregovorila tudi gg. Ra- kuša in Felertag, ki sta tudi ostro obsodila in ožigosala postopanje zbornice za TOI. Naposled so zborovalci sprejeli resolucijo v smislu katere mariborski pekovski moj- stri energično protestirajo proti ukinitvi Združenja pekovskih mojstrov v Mariboru ter zahtevajo razpust obrtnega odseka pri zbornici za TOI.

Zatem je predsednik g. Koren poročal o naravnih glede maksimiranja cen kruhu in življenjskih potrebščin. Dejal je, da pekli proizvajajo kruh in ga prodajajo po do- ločeni kalkulaciji in da ni krivda pekov, če je kruh postal dražji. Cena moka se je podražila, prav tako tudi cena kvasu, ki je stal pred letom še 22 din, danes pa 40 din za kg. Zastopnik mlinarjev g. inž. Zadra- vec je pojasnil zborovalcem, da se tudi mlinarji morajo boriti s težkocami. Tako je na primer stala lani pšenica 1,50, letos pa 2,70, lani je stala pšenica moka 3,20 do 3,30, letos pa 3,70, vreča za moko je stala lani 4,50 din, letos pa 18 do 20 din. Iz tega je jasno razvidno, da podražitev kruha ne leži na mlinarjih, temveč povsem drugod. V svojih izjavanjih je inž. Zadra- vec pohvalno omenil postopanje maribor- skih pekovskih mojstrov, ki lani kljub tem- u, da se je cena moka že 2 meseca podra- žila, niso takoj zvišali cene kruha, ampak so to storili šele tedaj, ko jim je pošla stara zaloga. Zatem so zbrani pekovski mojstri obravnavali še razne druge zadeve, ki pa so večinoma internega značaja. Ob- čni zbor so pozdravili naposled tudi zastop- niki ljubljanskega, celjskega in ptujskega združenja pekovskih mojstrov ter mestni obrtni referent g. dr. Senkovič. Zborovanje, ki je trajalo 3 in pol ure, je naposled za- ključil g. Koren s pozivom k sklopnosti vseh članov.

Čitajte »Slovenski Narod«!

Tezenske novice

Sokolski diletantni bodo uprizarili v za- četku marca vsevoligro »Zakoni stavka- jec«. Pod okriljem »Vzajemnosti« je pre- daval v sredo zvečer v Felčevi dvorani g. Egon Tome o zgodovini slovenskega na- roda. Predavanje je bilo za naše prilike dovolj dobro obiskano.

Poleg poučnih besedev, delomržežev, postopačev, pogorelcov iz oddaljenih kra- jev naš se začne čas nadleguje z bera- jem, nemolekna zlasti šolska mladina, ki pod pretvezo raznih izgovorov hoče le denar, ki ga potem zapravlja pri stojnicah s sladkoreki, ali pa priberačen denar po- nese v kino in v trafiklo. Tako so taki nedoletni pobaliti nedavno odrgili »stan- ke cigaret komaž pred vrati neke h. se, v kateri so potem beračili, a jih je gospo- dar slučajno orazoval pri oknu in jih spod- lil. Pa so mu zamerali in se ne preveč prijazno poslovili. Ali ni mogoče te razpa- sie navade odpraviti?

Pogreba vzornega moža in posestnika upokojenega železničarja g. Klotičnika se je udeležilo veliko število domačinov. Bil je izredno priljubljen med vsemi: sloji pre- bivalstva. Naj v miru počiva! Preostali- naše sožalje!

Iz Gornje Radgone

Sadna sušilnica v občini G. Radgoni bo zgrajena še to leto. Nedavno ustanovlje- na sadjarstva in vrtnarska podružnica, ka- teri načeluje g. Franc Korosček, st. trgovec in vinogradnik v Gornji Radgoni je pri- redila že več uspešnih predavanj in izvedla tudi praktične nasvete. Obnova nezasod je zlasti za letošnji spomlad v večjem obse- gu zasigurana in tudi število članstva stal- no narašča, kar dokazuje, da je sadjarstvo in vrtnarstvo zaradi zadnjih obilnih sadnih letin postalo tudi v tukajšnjem obmejem okolišu izredno važna kmetijska panoga. Na eni zadnjih sej je odbor sklenil še to leto zgraditi v Gornji Radgoni tukajšnjim razmeram ustrezajočo moderno sušilnico, za sadije za širši okoliš in kako doznavamo, so tozadevni krediti že zasigurani. Podru- žnica poziva vse članstvo k prijavi za na- bavo raznih škroplilnih karbolinolev in si- cer sprejema podružnica zadevna naroči- la za zimska škropliva do 5. marca za spo- mladanska pa do 10. aprila. Naročci se la- hke oddajo pri predsedniku podružnice Francu Korosčku star ali blagajniku Janku Smodišu, upravitelju banovinskega pose- stva v Gornji Radgoni, kjer se dob: tudi vsa potrebna navodila za škropljenje.

Svoji k svojim. Vsakdo bo pritrldil, da je iz higijskih ozirov priporočljivo, da se pri prodaji peciva zavija isto v za to pri- pravljen snazen ovojni papir in so tako praktični do nedavneva tudi naši pekli. V zadnjem času pa slino bode v čit tuka- jšnje obmejno prebivalstvo svojevrstna raz- lika, ki to uvaža zlasti napram našim do- mačinom tukajšnji pekovski mašter, ki po 20 letih osvobodjenja ne smatra za potr- bo, da bi v svoji prodajalnici nastavlil pro-

Sumner Welles — Rooseveltov prijatelj

Od poročila tega moža, ki je zdaj na poti v Evropo, je morda odvisna njena bodoča usoda

Na modernem potniškem velikem parniku »Rex«, ki zdaj reže valove Atlantskega oceana in je namenjen iz Amerike v Evropo, potuje tudi Sumner Welles, najinimnejši prijatelj ameriškega predsednika Roosevelta. O Sumnerju Wellesu govore danes v vseh evropskih diplomatskih krogih in ugibajo, kaj to tega moža pravi za prav zanimivo v Evropi, zakaj bo obiskal najprej državnike v Rimu, kaj bo delal v Berlinu, ali bo obiskal tudi Stalina, itd.

Ko je pred dnevi Sumner Welles prišel iz Washingtona v New York, se je znašel pred množico novinarjev, ki so ga obšipali z vprašanji, in pred množico fotografov, ki so ga od vseh strani fotografirali. Visoki, zbrani in mršavi Sumner Welles, ki je dodeljen kot državni tajnik ameriškega ministrstva za zunanje zadeve, je počakal, da se je poleg hrupek okoli njega, nato pa je rekel, a dokaj vladno izjavil:

— Vkrca se bom na ladj »Rex«, ki je namenjena čez ocean v Italijo. Izkrca se bom v Neaplju. Moje potovanje v Evropo bo trajalo okoli dva meseca. Pred povratkom v Ameriko ne bom izjavil ničesar več. S komaj opazljivim nasmevom je Sumner Welles še dodal:

— Kar bom imel po povratku še povedati, bom seveda prihranil za predsednika in za Cordella Hulla.

Po tej izjavi je Sumner Welles skušal prodati gručo novinarjev, fotografov in radovednežev.

— Pustite me naprej, je rekel, bolan sem, gripo imam, saj veste, da sem bil ves teden v postelji in se moram še zdravi-

viti, da bom odpotoval v najboljšem razpoloženju.

Ameriški novinarji pa si ne dajo mnogo dopovedovati in so poizkušali znova in znova, da bi Welles vendarle popustil in povedal še kaj zanimivega. Ameriški publiki je znano, da spada Welles med najbolj močnejše ljudi, ki zavzemajo odgovorne položaje v ameriški državni upravi.

Novinarji so ga izpraševali:

— Ali boste preložili vojskujočim se državam konkretne mirovne predloge?

— Ali pa so mu zastavili take vrste vprašanja:

— Imate s seboj mnogo ovratnic, ali si nameravate nabaviti nove v Angliji?

Na ta vprašanja Sumner Welles ni odgovoril, pač pa je odgovoril nekemu dopisniku francoskih listov v New Yorku, ki je Wellesa naskočil, ko se je že izmotal iz gruč ameriških novinarjev.

— Ne bom šel v Bruselj in tudi ne v Haag, je izjavil Sumner Welles, te fantastične informacije lahko takoj demantirate.

Sumner Welles je prijatelj predsednika Roosevelta že iz mladih let. Ko sta bila stara okoli 10 let, sta se skupaj igrala na otroških igriščih. Kakor Roosevelt, je tudi Sumner Welles obiskoval šolo v Grotonu, to je kolegij, v katerega sprejemajo sinove najbolj bogatih Američanov. Kakor Roosevelt, je končno tudi Sumner Welles obiskoval nato univerzo v Harvardu.

L. 1915. je Roosevelt že pričel svojo sijajno politično kariero in tega leta je nagovarjal tudi svojega prijatelja iz mladih

let Sumnerja Wellesa, naj se posveti politiki, a Sumner Welles ni imel veselja za politično kariero, pač pa se je tedaj Welles odločil za diplomatski poklic.

Od l. 1915. naprej je bil Sumner Welles diplomatski zastopnik v Tokiju, Buenos Airesu in drugod. Ko mu je bilo 28 let, je postal šef oddelka v notranjem ministertvu. Ko sta bila predsednika Ameriških združenih držav Coolidge in Harding, so bile Wellesu poverjene delikatne in zamotane politične misije v zvezi z republiko San Domingom in republiko Honduras. Ko mu je bilo 40 let, je bil Welles poslanik na Havani, kjer je postal prijatelj slavnega seržanta Batiste, ki je bil tedaj samo še sumljiv agitator proti prezidentu Machado. Nekaj let pozneje je zmagal Batista in Sumner Welles ga je lahko sprejel kot državnega poglavarja ob priliki nekega oficelnega sprejema v Washingtonu. Med tem je prišel na oblast tudi Roosevelt in je poklical svojega starega prijatelja k sebi.

Pri ameriški publiki je Sumner Welles znan kot najbolj elegantno oblečen diplomat. Njegova velika ideja je panamerikanizem. Welles je iznajditelj famoznega, 300 milj širokega varnostnega pasu okoli Amerike. S svojo ženo se Welles zelo razume, v političnih stvareh pa se vedno ne strinjata. Med špansko državljansko vojno je gospa Welles držala z republikanci, gospod Welles pa se je navduševal za generala Francu. Welles je bil že večkrat v Evropi, zadnjikrat poleti l. 1938. Od poročila tega moža, ki je na poti v Evropo, zavis morda bodoča usoda Evrope.

Zopet laborike naših fotoamaterjev

Pri velikem mednarodnem nagradnem fotografskem tekmovanju so bili nagrajeni mnogi člani Fotokluba Ljubljana

Ljubljana, 23. februarja

Lani smo imeli večkrat priliko pisati o izrednih uspehih naših fotoamaterjev, članov ljubljanskega Fotokluba. Naši fotoamaterji so se uvrstili s svojimi uspehi med najboljše fotoamaterje sveta. S ponosom lahko trdimo, da smo se Slovenci uveljavili v svetu s svojimi fotografijami med največjimi in najkulturnejšimi narodi. Ime našega naroda je tako prodrlo v svet sicer skoraj povsem neznan; ko bi dosegli na vseh področjih na mednarodnem poprišču tako krasne uspehe, bi nas poznal ves svet, čeprav smo eden najmanjših narodov. Zadržati čase je zaradi vojne tudi mnogo manj mednarodnih tekmovanj. Kljub temu naši fotoamaterji ne počivajo. Da napredujejo, nam pa dovolj prepričljivo dokazujejo najnovejši uspehi. Posebno velik uspeh, najbrž enega največjih, odkar se naši fotoamaterji uveljavljajo v svetu, so dosegli pri velikem mednarodnem nagradnem fotografskem tekmovanju, ki ga je razpisala tvrdka »Kollex« v Braunschweigu.

Natečaj je bil prvotno razpisan za čas od 1. januarja do 31. avgusta 1939, pozneje so ga pa podaljšali do konca leta. Žirija je končala svoje veliko delo, kajti poslanih je bilo 30.000 slik, 31. januarja. Zdal so prišle v Ljubljano vesti o velikih uspehih naših fotoamaterjev na tem natečaju. Razpisatelj je bilo sicer 500 nagrad, kar pa pri tako velikem številu poslanih slik vseeno ni mnogo ter so uspehi naših fotoamaterjev še tem pomembnejši. Tvrdba je razpisala natečaj, da zbere najboljše fotografije sveta za knjigo pod naslovom »V čaru svetlobe«. Razpisane so bile denarne nagrade, in sicer ena častna v znesku 500 RM, 5 prvih po 250 RM, 8 drugih; 10 tretjih itd.

Prvo nagrado so med našimi tekmovalci prisodili Fr. Kraševcu iz Ljubljane. Poseben lep uspeh je dosegel tudi Oskar Kocjančič, ki je prejel celo dve nagradi, III. in VI. Peter Kocjančič je prejel tudi III. nagrado, Ante Kornič je prejel V. nagrado. Razen tega sta prejela še dva Slovenca VII. nagrado, in sicer Franc Bazelj, član ljubljanskega Fotokluba, in Vlado Cizelj iz Maribora. Nagrajenih je bilo tudi nekaj Zagrebčanov. Znani zagrebški fotoamater Tošo Dabac je bil nagrajen s VI. nagrado, VII. nagrado so pa dobili: M. Szabo, M. Medvedot in ga. Julija Grill-Dabac. Ta razdelitev nagrad nam dovolj zgovorno priča, kako znajo v tujini ceniti naše fotoamaterje.

Ob tej priliki naj omenimo, da so se naši fotoamaterji dobro izkazali tudi pri nagradnem tekmovanju, ki ga je lani razpisala znana revija »Camera«, ki izhaja v Lucerni v Švici. Pri nagradnem tekmovanju za leto 1939/40 so bili nagrajeni naslednji naši fotoamaterji: Kocjančič Peter, Kocjančič Oskar in Ante Kornič. Januar-ska številka »Camera« objavlja na naslovni strani sliko Petra Kocjančiča »Tvoje srce je moje«. Na posebnem odtisu v reviji so objavljene nagrajene slike naših fotoamaterjev, Petra Kocjančiča, Oskarja

Kocjančiča »Moja nevesta«, in krasen posnetek A. Korniča iz Gorskega kotara. Vse slike naših fotoamaterjev so v reviji lahko ogledane.

Lepo priznanje našim fotoamaterjem pomeni tudi, da je v velikem, krasnem almanahu, ki ga je izdala londonska družba Odhams Press Ltd. pod naslovom »The Worlds Best Photographs« objavljena tudi fotografija našega priznanega fotoamaterja A. Korniča, in sicer posnetek iz skorje Loke, ki ga je avtor krstil »Stara mesto«, a ima v knjigi naslov »V solnčnem svetlu«. Knjiga obsega 383 strani z okrog 400 slikami fotografov vsega sveta.

Ti uspehi bodo nedvomno izpodbujali nadalje naše fotoamaterje, da bodo vztrajali v svojem poštvalnem prizadevanju, ki jim ne prinaša gmotnih koristi kakor bi morda kdo sodil po denarnih nagradah, saj so tekmovanja zvezana z velikimi stroški. Koristijo predvsem domovini, saj širijo njen ugled v svetu. Njihova imena so zvezana z imenom naroda.

SOKOL

Občni zbor radeškega Sokola

Radeče, 19. februarja

Sokolsko društvo v Radečah se lahko ponaša s posebno lepimi uspehi. Lep plod njegovega delovanja je novi sokolski dom, ki stoji poleg šole. Posloje se sicer ni povsem gotovo, a zadovoljni so lahko, da je vsaj pod streho ter da so imeli v njem ob 30letnici društva občni zbor.

Občni zbor je vodil starosta Ferdo Laznik. V svojem poročilu se je iskreno zahvalil velikemu dobrotniku društva bratu Podvincu, saj se mora društvo zahvaliti predvsem njemu, da je dobilo svoj dom.

Društvo je bilo lani vsestransko delavno. Ima tudi precej telovadcev. Posebno delaven pa je bil naraščajski odsek, ki je lani priredil 20 prosvetnih večerov s predavanji, zabavami in spominskiimi prireditvami.

Članstvo se marljivo poslužuje svoje knjižnice, ki ima 539 knjig in jih je lani mnogo posojevalo. Društvo je imelo lani 27.934 din dohodkov in 26.421 din izdatkov. Razen tega je imel še stavni odbor 78.613 din dohodkov in 102.773 din izdatkov. Da društvo zasluži posebno pozornost po svoji delavnosti in tudi moči, sprevidimo že po tem, da šteje 185 članov, kar je za male Radeče v resnici mnogo.

V novi odbor so bili izvoljeni po večini dosedaj najdelavnejši društveni delavci s starostjo F. Laznikom na čelu.

Da bi končali nekatera najnujnejša dela v novem domu, nameravajo spomladi prirediti efektivno loterijo in upajo, da bo dosegla popoln uspeh.

PRI ZDRAVNIKU

— Ali pijete? vpraša zdravnik bolnika.
— Ali imate kaj dobrega? se razveseli bolnik.

En kozarec premalo, dva preveč

Alkoholu udani ljudje naj ne čakajo po gostilnah o politiki

Ljubljana, 23. februarja

Pred sodniki malega kazenskega senata, ki mu je bil predsednik s. o. s. g. Leon Ponipe, se je v sredo zagovarjal ne ki delavec, ki je v pijanosti čeval o sijajnih razmerah v neki sosedni državi, češ da ima v tej državi vsak preprost delavec svojo kopalnico. Kdo ve, zakaj je bilo delavcu prav to, da ima vsak delavec svojo kopalnico, tako vseh, in kdo ve, kdo mu je to natvezil. Debata o kopalnicah in sijajnih razmerah se je razvila seveda v gostilni, slišal pa je pogovore neki detektiv, ki je bil tedaj slučajno v gostilni. Detektiv je fant opozoril, naj ne brblja neumnosti, za katere utegne dati odgovor pred sodiščem. Na te detektivove besede se je fant še bolj razvel in rekel, da bo tudi pri nas kmalu tak red kakor v sosednji državi.

Delavec je bil obtožen po zakonu o zaščiti države. Pred sodniki je bil zelo pohleven. Začel je pripovedovati svojo politično zgodovino, kakor je rekel. Prav na kratko je hotel povedati svojo politično zgodovino, toda nehati le ni mogel, ker je pričel skoraj pri rojstvu. Končno se je izkazalo, da je hotel povedati, da je zaradi izrednih razmer, v katerih je živel, postal alkoholičen in da mu pijača škodi. Pa ga je predsednik vprašal, koliko vina pije. Obtoženec je odgovoril, da mu je en kozarec premalo, dva pa preveč. Pri dveh kozarcih že ne ve, kaj govori. Zasižan je bil tudi detektiv, ki je slišal obtoženčeve čvakanje. Ni mogel potrditi, da je obtoženec izrekel vse inkriminirane besede, toda govoril je v takem smislu.

Najzanimivejše je bilo pričevanje zdravnika iz Zirov dr. D., ki je povedal, da je bil obtoženec njegov pacient, in sicer ga je zdravil kot pijanca. Fant je sam prišel k zdravniku in ga prosil, naj ga ozdravi, ker se uda za pijanost in ve, da bo pogubljen, ako ne premeta piske strasti. Sam nima več dovolj volje, da bi se premagoval. Zdravnik ga je začel zdraviti z injekcijami. Dal mu je dve injekciji, katere so ne-navadno učinkovale. Pacientu je bilo takoj slabo in je kmalu nato trdno zaspal. Po tem je zdravnik sodil, da ima pacient preobčutljivo živčevje. Fant je kmalu nato zapustil Ziri in odšel drugam na delo ter se ni več zdravil.

Na vprašanje, ali je obtoženec odgovoren za besede, ki jih izgovoril v pijanosti, je zdravnik izjavil, da ima fant živce že tako slabe in je že tak alkoholičen, da že pri najmanjši zavžitji količini alkohola ni več odgovoren za svoja dejanja. Ker so priče in oblasti izjavile, da je obtoženec sicer

nenevaren človek, se je sodišče prepričalo, da ni imel hudih namenov, ki je čeval o politiki v gostilni. Zaradi tega je bil obtoženec oproščen, državnih tožilec dr. Hinko Lučovnik pa je prijavil revizijo.

NOČNEGA ČUVAJA JE UBIL

Pekovski pomočnik Martin Zupan iz Tržiča se je tudi zagovarjal, da je bil pijan in ni vedel, kaj dela, ko je v noči od 6. na 7. januarja pahnil nočnega čuvala invalida Roka Kralja v klet, kjer je Kralj padel na betonska tla in zadobil tako hude poškodbe, da je kmalu nato umrl. Kralja so takoj po nesreči odpeljali v ljubljansko bolnico, toda v bolnici ga niso sprejeli, ker je že umiral. Kralja so odpeljali nazaj v Tržič, med potjo pa je nesrečno izdihnil.

Obtoženec je bil res vinjen, kakor so povedale priče. V gostilni je nadlegoval ženske, zato so ga gostje poglali iz gostilne in ga nabukali. Fant se je znašel po tem dogodku sam s pokojnim Kraljem na dvorišču. Nesreča je hotela, da je Kralj stal pred stopnicami, ki vodijo v podzemno klet na dvorišču. Zupan se je z vso močjo zalezel v Kralja in ga tako pahnil v klet. Čeprav je obtoženec rekel, da ima čisto vest in da njegovo srce ni napravilo zločina, se je sodišče prepričalo, da je kriv in mu je prisodilo 10 mesecev zapora. Državnih tožilec dr. Lučovnik je tudi za Zupana prijavil revizijo.

ŠTEVILKE O JAVNI VARNOSTI

Presenetljive so končne številke o javni varnosti v teku lanskega leta. Statistike posameznih sodišč so kazale, da je kriminalnost padla, a skupne končne številke kažejo, da je bila javna varnost v Sloveniji l. 1939. v primeri z l. 1938. nekoliko slabša. Število zločinov in prestopkov je znašalo 24.303 in se je v primeri s prejšnjim letom povečalo za 4488. Prekrškov po kazenskem zakoniku je bilo lani 41.182, predlanskim pa 36.571. Število prekrškov se je torej povečalo za 4.611. Kaznivih dejanj zoper javni red in mir je bilo storjenih 1008, zoper državo in njeno ureditev 101, zoper življenje in telo 825, zlonamernih požigov 176 in kaznivih dejanj zoper imovino 9800.

Iz Metlike

— Požaba trtja. Kakor so zajci napravili na mladem sadnem drevju ogromno škodo, ki jo popravljajo šele tokom nekaj let, prav tako je mraz do 30 stopinj pod ničlo škodil belokrajanskim vinogradom, posebno v Draščih, Sv. Ani, Metliki, Novi gori, Vinomeru in drugod. Prav občutna je škoda v onih vinogradih ki so za-

saženi s trtnimi vrstami dobe'ega stržena ali srca, kakor pravijo naši vinogradniki. Tem občutnejša je pa škoda zato, ker dajejo baš te vrste največji donos grozdja in s tem tudi vina. Prizadeži sta »kraljevin« in »siva kavščina«, deloma pa tudi »spaniol«. Potrebna po nujna pomoč za obnovitev pozeblga trtja.

— Utekelo govedo najdeno. Dva posestnika iz občine Metlika-okolica sta na živinskem sejnu v Karlovcu kupila v petek 2 vola in kravico. Živino sta oddala preizkušnemu gončaku Martinu, da jo goni v Metliko. Govto pa govedu nista ugajala ne mraz ne dolga pot, kajti spotoma sta se v Kamenju poslovila oba vola in odšla nazaj v domači hlev. Z muko so ju spravili zopet na cesto in s precejšnjo zamudo je v trdi noči gončak pritrjal živali v Metliko.

Medtem ko je stopil v lokal, kjer sta ga čakala gospodarja, sta se vola zopet poslovala in s kravico vred odšla po mestu, da si poiščejo zavetja. Vola sta se povsem udomačila in v odprtem hlevu pri g. Zalarju, kravica pa je legla kar v sneg pred hišo g. Barbiča, kjer jo je slednji v jutro vso prezeblo našel, oskrbel in nakrmil vsa uteklo trojico. Ker je govedo prišlo v roke poštenjakom, sta ga zaskrbljena gospodarja drugi dan lahko našla in odvedla. Iskala sta pa govedo vso noč.

MALIOGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda din 1.— davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

MIZARJI

Več skobeljnih strojev 400 do 600 mm širine in trostrani skobeljni stroj za izdelavo ladijskega poda (Schiffboden) takoj na razpolago. Oglejte si veliko izbiro.

DOVŽAN IVAN, LJUBLJANA
Franciščanska 4 — Tel. 45-42 625

PRED NAKUPOM OBUVE si oglejte našo nedeljsko razstavo. Brajkovič živko, diplomirano čevljarstvo, Ljubljana, Igriška 3 (pri Drami) 626

ORHOVA JEDRCA

sortiran cvetlični med in medicinsko dobite najceneje v MEDARNI
Ljubljana, Zidovska ul. 6. 501

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

KUPIMO

vagon najboljšega sena. Parna žaga Rog. Podstenica, p. Dol. Toplice. 624

POZOR!

Kupujem in prodajam rabljene čevlje in moške obleke ter stare cunjje. Klavžer, Vošnjakova ul. 4. 632

PRODAM

NAPRODAJ kompletne »Sprinkler-naprave« za gašenje požara, uporabljiva za veliki mlini ali večje tekstilno podjetje. Natancnejše podatke daje Osijekka ljevaonica željeza i tvornica strojeva d. d. Osijek. 623

DOPISI

Beseda 1.— din, davek posebej. Najmanjši znesek 15.— din

KOMU JE POTREBNA

65 letna žena, zdrava, poštena, bila je 18 let hotelska sobarica, govori perfektno nemški, italijanski, francoski, srbohrvaški jezik, zdaj žandarmerijska kuharica. — Franja Juršič, žand. stanica, Tišina p. Rankovci. 629

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

DVOBOJNO STANOVANJE

oddam za marec ali april. — Sv. Križ 71, poleg Kunaverja. 627

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

GOSPODINJA

varčna, čista, išče službe k samostojnemu gospodu kot kuharica ali k mali rodbini. Nastopi 1. marca. Ponudbe na upravo lista pod »Varčna gospodinja«. 630

ISCEM SLASČICARJA

verziranega v restavraciji, za nekaj ur dnevno. Prednost ima, kdor vodi lastno podjetje. Javijo naj se samo prvostvorne moči na upravo »Slov. Narod« pod »Sposoben«. 623

Inserirajte V SLOV. NARODU

„Pri Levu“, Gosposvetska 16

Danes morske ribe v velikih izbiri!

Divje race!

v velikih izbiri. Kraške in dalmatinske specialitete. Prvovrstna domača in dalmatinska vina, dingač, plavac, kraški teran in izredna vinska posebnost CRNOGORSKO CRMNICKO VINO! — Se priporoča

Leo Garzarolli

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

Stari častnik ni takoj odgovoril.

Za hip je dvignil glavo, pokrito s širokim slamnikom.

— To so stvari, gospod, ki se meni ne spodobijo. Ne morem vam obljubiti, da mi vest ne bo narekovala dolžnosti, da bi za vsako ceno branil poglavarja naše rodbine, če bi mislil, da se kujejo proti njemu zahrbiti načrti.

— Poglavar vaše rodbine! — se je zasmejal mešanec.

— Da, gospod, moja mati je bila Valcorova.

— Kaj pa če on ni Valcor! je vzkliknil Bolivijec.

— Kaj če je ta človek tuj vašemu rodu? Kaj če je še slabši človek, če je razbojnik? Kaj, če zlorablja naslov, pripadajoč vam, če zadržuje dedščino, pripadajočo vam in sicer samo na podlagi drzne sleparije in najgrobe verolomnosti? Ali boste še smatrali za svojo častno dolžnost spoštovati v njegovi osebi to, kar on sramoti: vaš rod, vašo kri, vaše ime? Ali hočete pahniti svojo hčer v bedo, da pomagate

razbojniku do zmage?

Bolivijec se je bil spozabil, kam je izginila njegova nedavna previdnost. Toda posrečilo se mu je bilo vzbuditi pozornost moža, ki ga je hotel prepričati. Vsakdo bi bil zbežan, če bi bil slišal to čudno hipotezo z neovrgljivim prepričanjem.

Po kratki osuplosti je Marc odgovoril:

— Escaldas, vi pozabljate, da sem starejši od Renauda, da ga poznam že od njegovega rojstva in da sem bil vedno njegov tovariš.

— Tudi v Ameriki? — ga je prekinil mešanec naglo.

— Tudi v deviških pragozdovih ob reki Amazonki tistih pet ali šest let, ko ste izgubili njegovo sled, ko se je klatil po divjih malaričnih samotah?

— Nikoli nismo povsem izgubili njegovih sledov.

— Mislite?

— Ob njegovem povratku se je vse pojasnilo.

— Mislite? — je ponovil Escaldas.

Njegov srepi pogled se je ustavil na neodločnih očeh plemeča, ki mu je že obračal hrbet.

— In ko se je vrnil, — je odgovoril mešanec, naglašujoč vsak zlog, — ali se vam je zdelo vse tako enostavno? Kaj se vam ni zdelo, da se je naravnost neverjetno izpremenil?

— Ko je odpotoval, je bil malone še deček, — je dejal počasi Marc obujajoč spomine, — a vrnil se je kot moč. Da, celo več, skoraj kot junak. Okusil je vse trpljenje, spoznal vse nevarnosti, doživel silno opojnost civilizatorja-osvajalca. Boril se je, njegove strašne rane sploh še niso bile povsem zaceljene. Mrzlica ga je razjedala in morda ni nobenega sovražnika — tega mi ne bo nihče dopovedal — pre-

magal s tolikimi težavami kakor lastno srce. Kako bi se ne bil izpremenil?

Jose Escaldas je vstal s klopi, stopil k Marcu, ki je še vedno stal, se vzpel na nogah, da bi svoj obraz povsem približal temu poštemu obrazu, ta čas že prebledelavajočemu, potem je pa dejal s tihim glasom, ki se je pa zdel Marcu tako glasen, da je dramil vse odmeve starega gospostva:

— Kaj pa, če se nikoli ni vrnil? Kaj pa če leži Renaud de Valcor že dvajset let v divji deželi samot? Kaj pa če ta človek ni Renaud in če imate vi edini sveto pravico nazivati se markiz de Valcor?

— Molčite, molčite! — je šepetal Francoisin oče in se prestrašeno oziral okrog.

Nastala je tišina.

Sladko šumenje poletja je valovalo v lahnim vetrnem izpod košatih kron dreves. Orjaški hrast se je dvigal v svoji stoletni močnatosti nad njima. Kdor bi bil poslušal, bi bil slišal, kako drhti v zraku enakomerni ritem diha počivajočega oceana in kako tone v tišini.

— O, hči, — je vzdihnil končno Marc, — samo zavoljo tebe ne odklanjam takoj podobne grdobije.

Potem se je pa stresel, kakor da se hoče otresti nečesa gnusnega.

— Nočem se vmešavati v to, nočem.

— Samo vi lahko nastopite proti njemu, — je nadaljeval Escaldas.